

Közoktatásügyi Népbizottság

KÖNYVTÁRSZEGI MEGBIZOTTAK

Telefon 84-81.

Budapest, 1919. július 29.
VI., Andrássy ut 18.

Kpm. 843/919.

L u k á c s G y ö r g y népbiztos helyettes
elvtársnak

Budapesten.

Népbiztos Elvtársnak az Országos Lakásbizottság
szárlati osztályának jelentése ügyében hoztam intézeti kérdésre a
következőkben tessék meg észrevételeimet.

A szárlati osztály jelentése szerint "a könyvtár egyál-
talanban nem leltározik, csak darabszám vessik fel a könyveket és sem
az Országos Levéltár, sem a könyvtárak politikai megbizottjának más
közége nem hajlandó a könyveket máskép, mint darabszám átvenni, ho-
lott egyes értékes könyvek kieserélhetők ily módon értéktelenségre".
A szárlati osztály a rekvirált magánlakásokban levő értékes butorok-
kal és szőnyegekkel együtt a talált könyveket is összegyűjtötte Hajó
utca 12-14. és Bálvány utca 8. sz. alatti raktáraiban. A különböző
helyekről összehordott könyvanyag ezekben a raktárakban teljesen
összekeverve, egy tömegben volt felgyűjtve. A szárlati osztály szives
értesítése folytán mi ezeket a könyveket elszállítottuk Kintassy utcai
gyűjtőtelepünkre és pedig elszállítottunk a Hajó utcai raktárból
909 kötött, 287 fűzött könyvet, 197 fűzetet és egy albumot. A Bálvány
utcai raktárból elszállítottunk 1480 kötött, 367 fűzött könyvet, 351
fűzetet és kottát, 323 drb. egyes folyóirat számot és 4 drb. albumot.
Mindezeket a könyveket átvettük a nélkül, hogy meg lehetett volna
állapítani, hogy honnan mely családi vagy magángyűjteményből származ-
nak. Mi valóban ilyen esetekben és minden olyan esetben, amikor gyors
intézkedésről és nagy tömegű könyvek vagy nagy kötettségű könyvtárak-
ról van szó, leltár nélkül pusztán darabszám szerint vetettük át a
könyveket. Így kell cselekednünk azért, mert a pontos jegyzékbevitel

olyan mértékben sokszorozná meg a könyvtárak elszállításának és összegyűjtésének amugy is nagy költségeit, amely költségek sok esetben /mint pl. Országos Inaregyesület, Ciszterciák./ nem állandónak arányban a könyvtárak értékével.- Igen sok esetben a tizenkettedik órában kell megmentenünk az ilyen elhagyott könyvtárakat a széthordás veszélyétől s ha minden egyes gyűjtemény átvételénél heteket töltենek, veszni hagynók a többi elhagyott könyvgyűjteményeket. Még e mellett a gyors munka mellett is megtörtént, hogy egyes esetekben /: Országos Casho, gróf Zichy János, herceg Eszterházy:/ majdnem megkéstünk, mert időközben a gyűjtemény egy ötödét széthordták. Olyan esetekben, amikor a gyűjteményben feltehetően ritkaságok is vannak, mint pl. a Szemere Miklós féle magánkönyvtárban a Szemere család biblíája, egy XVII.-ik század végéről való ötművészes bekötési táblájával, a könyvtárat leltár szerint vesszük át, amint ez ebben az esetben is történt és hasonló esetekben igákor is történni fog.- Minden más esetben a fönt előadottak szerint az elszállítandó könyvtárakat csak darabszám szerint vehetjük át, mert másképen nem tudnám vállalni a Tancsokormány előtt az erre kiadott összegek nagyságáért a felelősséget.-

/P.H./

Elvtárai tisztelettel:

Dienes László s.k.

könyvtári megbízott